

Uppföljning av handlingsplaner

Område välfärd och folkhälsa

Örebroregionen – Sveriges hjärta

En attraktiv och pulserande region för alla

Övergripande mål

	Stark konkurrenskraft	Hög och jämlik livskvalitet	God resurseffektivitet
Effektmål	<ul style="list-style-type: none"> Förbättrad kompetensförsörjning Ökad kunskapsintensitet Ökad innovationskraft Ökad entreprenöriell aktivitet Ökad nationell attraktionskraft Ökad global konkurrenskraft Ökad tillväxt i näringslivet Ökad produktion inom areella näringar 	<ul style="list-style-type: none"> Goda uppväxtvillkor Goda försörjningsmöjligheter Ökad grad av delaktighet och inflytande Attraktiv boende- och närmiljö God och jämlik hälso- och sjukvård God och jämlik folkhälsa 	<ul style="list-style-type: none"> Minskad klimatpåverkan Giftfri miljö Ökad biologisk mångfald Säkrad vattenförsörjning

Prioriterade områden

Näringsliv och entreprenörskap			
Innovationskraft och specialisering			
Kunskapslyft och utbildning			
Kompetensförsörjning och matchning			
Social sammanhållning och demokrati			
Hälsofrämjande arbete och hälso- och sjukvård			
Konsumtion och försörjning			
Bostadsförsörjning och attraktiva miljöer			
Transporter och infrastruktur			
Upplevelser och evenemang			

Översiktsbild av regionala utvecklingsstrategin, RUS – kopplingen mellan vision, övergripande mål, effektmål och prioriterade områden. Dessa handlingsplaner adresserar främst det prioriterade området Hälsofrämjande arbete och hälso- och sjukvård. De bidrar även till att vi når flera av effektmålen.

Uppföljning av handlingsplaner

Område välfärd och folkhälsa

Linnea Hedkvist

2022-04-22

Dnr: 22RS5619

Uppföljning av handlingsplaner och insatsområden

2018 antogs vår nuvarande regionala utvecklingsstrategi – ”Tillväxt och hållbar utveckling i Örebro län”. Den omfattar tidsperioden 2018-2030. Under 2018 och 2019 togs tre handlingsplaner fram inom det prioriterade området ”Hälsofrämjande arbete och hälso- och sjukvård”. Handlingsplanerna ska bidra till att uppnå följande önskvärda lägen som presenteras i utvecklingsstrategin: *En god jämlik och jämställd hälsa, Särskilda insatser för sårbara grupper, En jämlik, jämställd och tillgänglig hälso- och sjukvård samt Effektiv samverkan ger vård av hög kvalitet.*

I den här rapporten presenteras en uppföljning av det arbete som pågår inom område Velfärd och folkhälsa på förvaltningen Regional utveckling, för att uppnå utvecklingsstrategins mål och önskvärda lägen. Utöver de insatser som beskrivs i denna uppföljning drivs mycket arbete i handlingsplanernas riktning hos andra aktörer i länet, men att sammanställa alla dessa skulle kräva en mycket stor arbetsinsats och riskera att ändå inte vara heltäckande. Uppföljningen omfattar inte heller de delar i RUSen som riktar sig direkt och enbart mot regionens hälso- och sjukvård, då detta arbete inte ingår i de tre handlingsplanerna.

En lärdom av arbetet med de tre handlingsplaner är att de till stor del överlappar varandra och att aktiviteterna ofta kan härledas till fler än en handlingsplan. Det är en viktig erfarenhet att ta med sig i det framtida arbetet med nya handlingsplaner.

Flertalet av de aktiviteter som genomförs har inletts under 2020-2021. Det är därför för tidigt att utvärdera dessa och att kunna utläsa några resultat.

Pandemins påverkan

Pandemin har haft en negativ påverkan på det prioriterade området och de fyra önskvärda lägena enligt RUS. Hela samhället har påverkats, men vissa grupper har drabbats hårdare än andra. De som redan lever under utsatta förhållanden har fått det svårare, och skillnader i påverkan på livsvillkor och levnadsförhållanden riskerar att öka ojämlikheterna i hälsa även på lång sikt. Till exempel har fysisk aktivitet, matvanor och framtidstro hos barn och unga försämrats. Andra effekter av pandemin är en ökad vårdskuld vilket slår särskilt hårt mot sårbara grupper i länet. Samtidigt har pandemin medfört att kunskap om samhällets mest sårbara grupper har vuxit fram och att dessa frågor prioriterats i högre grad från

kommunalt, regionalt och statligt håll. Det har också inneburit ekonomiska satsningar kring olika områden som till exempel psykisk hälsa och fokus har i högre grad riktats gentemot ett arbete där olika aktörer i samhället ska arbeta mer gemensamt med olika frågor.

Några utvecklingsområden

Handlingsplanerna är mycket ambitiöst formulerade, har högt uppsatta mål och omfattar många tänkbara målgrupper, insatsområden och aktiviteter. De befintliga resurserna för arbetet räcker inte för att svara upp mot dessa höga ambitioner. Vi behöver därför bli ännu bättre på att ta fram omvärlds- och behovsanalyser för att kunna göra tydligare prioriteringar och målbeskrivningar. Det skulle i sin tur skapa bättre förutsättningar för att följa upp arbetet. Ett starkt FoU-arbete inom förvaltningen skulle underlätta en sådan utveckling och samtidigt bidra till att ett mer systematiskt lärande i våra utvecklingsarbeten.

För att kunna klara framtidens välfärdsutmaningar behöver vårt arbete drivas i en riktning mot fler hälsofrämjande och förebyggande insatser. Något som har lyfts fram på bred front de senaste åren, inte minst i utredningar för omställningen till en god och nära vård. För att komma dit behövs ett förändrat synsätt där förebyggande och främjande insatser ses som en långsiktig investering och inte som kortsiktiga kostnader.

Att vässa vårt arbete för minskade hälsoklyftor och polarisering i samhället är ett annat utvecklingsområde. En viktig pusselbit i detta arbete är att förbättra samverkan mellan offentlig sektor och det civila samhället. Det civila samhället utgör en enorm resurs och finns ofta nära människor i lokalsamhället. De har god kunskap om människors livsvillkor och når målgrupper som andra kan ha svårt att nå. Genom ett god samverkan som bygger på ömsesidig respekt och tillit kan vi finna lösningar på våra samhällsutmaningar!

För mer information om vårt arbete på område Velfärd och folkhälsa; <https://www.regionorebrolan.se/sv/regional-utveckling/valfard-och-folkhalsa/>

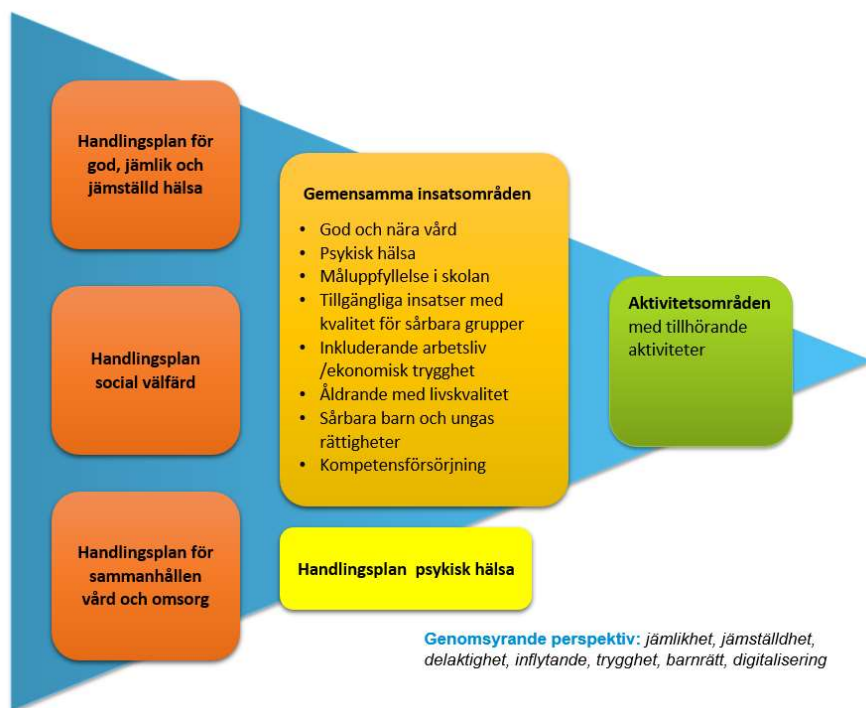
Ingmar Ångman, områdeschef Velfärd och folkhälsa

Innehåll

Fyra handlingsplaner med åtta gemensamma insatsområden	5
Insatser och insatsnivåer.....	5
Insatsområde God och nära vård – aktivitetsområden och aktiviteter	6
Insatsområde Psykisk hälsa – aktivitetsområden och aktiviteter	8
Insatsområde Förstärka insatserna för måluppfyllelse i skolan – aktivitetsområden och aktiviteter	11
Insatsområde Tillgängliga insatser med kvalitet för sårbara grupper – aktivitetsområden och aktiviteter	14
Insatsområde Förstärka insatserna för Inkluderande arbetsliv/Ekonomisk trygghet – aktivitetsområden och aktiviteter	16
Insatsområde Förstärka insatserna för åldrande med livskvalitet.....	17
Insatsområde Sårbara barn och ungas rättigheter – aktivitetsområden och aktiviteter	17
Insatsområde Kompetensförsörjning – aktivitetsområden och aktiviteter	17

Fyra handlingsplaner med åtta gemensamma insatsområden

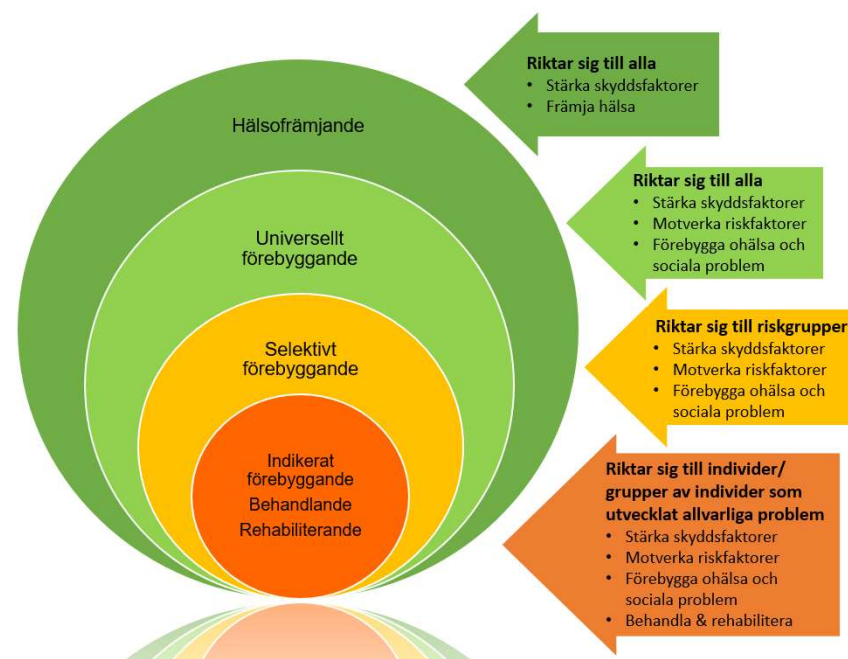
För att kunna genomföra konkreta insatser och aktiviteter utifrån målen i de tre handlingsplanerna Social välfärd, God jämlik och jämställd hälsa, Sammanhållen vård och omsorg, samt den länsövergripande handlingsplanen för psykisk hälsa har nedanstående åtta gemensamma insatsområden identifierats. Utifrån dessa har aktivitetsområdena arbetats fram i samverkan med kommunerna och civila samhället. Aktivitetsområdena har valts utifrån den kunskap och evidens som finns om olika insatser men också utifrån den kunskap vi har om var insatser behövs mest och gör mest nytta. Därefter har aktiviteter planerats som kan se olika ut

beroende på område och målgrupp. Många av aktiviteterna kan kopplas till flera olika insatsområden.

Insatser och insatsnivåer

I handlingsplanerna finns en gemensam röd tråd som handlar om att de insatser som görs för att lösa problem och nå uppsatta mål måste rikta sig till olika grupper och med olika typer av aktiviteter på samma gång. Det handlar om insatsnivåer allt från generella hälsofrämjande aktiviteter som riktas till hela befolkningen till specifika förebyggande eller behandlande insatser riktade till grupper av befolkningen eller till individer. Ett exempel är området psykisk hälsa där det handlar om att samtidigt genomföra insatser för att främja psykisk hälsa, tidigt möta psykisk ohälsa samt hållbart stöd till personer med psykisk ohälsa och komplex problematik.

Insatsområde "God och nära vård" – aktivitetsområden och aktiviteter

	2019	2020	2021	2022	2023
Enhet				Idag	
☐ Länsgemensam utvecklingsstrategi för omställningen till en god och nära vård					
Utarbeta överenskommelse om hälso- och sjukvård i hemmet					
Enhet					
Länsgemensamt E hälso-arbete och digitalisering					
Enhet					
Gemensam kompetensförsörjningsplan					
Enhet					
Lokala processledare samverkan nära vård					
Enhet					
☐ Covid19					
Identifiera erfarenheter kring samarbetet/samverkan mellan kommunala och regionala verksamheter					
Enhet					
Sociala och folkhälsokonsekvenser av Covid19 samt pandemins effekter på psykisk hälsa i Örebro län					
Enhet					
Samordnad individuell plan (SIP)					
Enhet					
Väsam förvaltning och utveckling					
Enhet					

För att lyckas med **omställningen till god och nära vård** behöver länet ha en **gemensam målbild**. Målbildsarbetet har bedrivits via workshoppar samt digitala paneler för medarbetare, chefer och medborgare under 2021. Ett förslag på en gemensam målbild presenterades i september och under våren 2022 har samtliga parter i länet ställt sig bakom denna. De politiska och tjänstemannaledningarna för regionen och kommunerna i Örebro län kommer årligen att bjudas in för att följa upp målbildsarbetet.

Som ett stöd för att implementera målbilden och stödja parterna i omställningen till en nära vård erbjuds en utbildning "Leda omställning", en fristående utbildning i förändringskunskap för chefer och processledare. Cirka 200 personer deltar i utbildningen som är uppdelad på 7 tillfällen under hösten 2021 och våren 2022.

Arbete pågår med ny **överenskommelse om hälso- och sjukvård i hemmet**. Syftet är att skapa en ändamålsenlig överenskommelse samt ge förutsättningar för förverkligande av målbilden för en god och nära vård i länet. Tillitsbaserad samverkan och ett gemensamt ansvarstagande mellan kommunerna och regionen är de viktigaste byggstenarna. En förstudie om nytt hemsjukvårdsavtal ligger till grund för genomförandet och en nulägeskartläggning var klar i mars 2021. Utifrån de utmaningar som identifierats är en projektplan upprättad och beslutad. Under hösten 2021 påbörjades arbetet med processkartläggning för att nå önskat läge. Utgångspunkten är både ett personcentrerat perspektiv och ett verksamhetsperspektiv. Arbetet fortgår med analys och förankringsprocess för de förslag som framkommit. Bland annat ska en modell för att ersätta tröskelprincipen utformas.

I det länsgemensamma arbetet med **E-hälsa och digitalisering i hälso- och sjukvården** pågår arbete med **Säker Digital Kommunikation (SDK)** och journalsystemet **Nationell patientöversikt (NPÖ)**. **Kartläggning av den digitala kompetensen** hos baspersonal inom den kommunala Vård- och omsorgen samt LSS-verksamheten i länet pågår, liksom att ta fram riktlinjer för **Säkra digitala vårdmöten**.

Temadag genomförs för att väcka intresse för nya arbetssätt t ex **Monitorering på distans**, dvs när kroniskt sjuka personer utför sin vård i hemmet. Utveckling av en **app för ViSam**, ett stöd för bedömning/beslut, samordnad individuell planering (SIP) och säker utskrivning pågår. **Handlingsplan för e-hälsa** ska revideras för att stödja det gemensamma uppdraget för Nära vård samt **samordning av upphandling av verksamhetssystem** för kommunerna.

Arbete pågår med projekt **InnoMera testbädd - tillsammans för ett mer självständigt liv i Örebro län**, vars syfte är att utveckla en regional testbädd/samverkansplattform mellan kommuner, forskning och näringsliv. Kommunerna är i behov av att på ett innovativt och kvalitativt sätt digitalisera sina verksamheter för att möta den demografiska utmaningen för att invånare oavsett funktionsvariation och ålder ska kunna leva

självständiga och trygga liv i tillgängliga boendemiljöer med stöd av välfärdstekniktjänster. Medverkande kommuner är Askersund, Degerfors, Hallsberg, Karlskoga, Ljusnarsberg och Örebro.

Arbete pågår med att trygga kompetensen för en God och nära vård genom att en **länsgemensam kompetensförsörjningsplan** för både region och kommuner tas fram. Planen ska specificera vilken kompetens som behöver attraheras, rekryteras, utvecklas, behållas eller avvecklas för att möta framtida kompetensbehov kopplat till nära vård.

Covidpandemin aktualiserade behovet av att ta fram **erfarenheter kring samarbete och samverkan mellan kommunala och regionala verksamheter** samt att identifiera **sociala och folkhälsokonsekvenser av Covid-19** samt effekterna på befolkningens psykiska hälsa vilket genomfördes under 2021.

Insatsområde "Psykisk hälsa" – aktivitetsområden och aktiviteter

En läns gemensam **handlingsplan för psykisk hälsa i Örebro län** togs fram under 2020. De tre aktivitetsområden som finns i planen fokuserar på tre insats- och preventionsnivåer som benämns ett mer hälsofrämjande samhälle och levnadssätt (grön), Individer rustade för att nå sin fulla potential och välmående (gul) och Hållbara stöd till dem som behöver (röd).

Inom det främjande arbetet pågår aktiviteter för att utveckla samverkan mellan offentliga verksamheter och det civila samhället. I **projektet CROSS** (Civilsamhälle och regionens offentliga aktörer i samverkan kring samhällsutmaningar) är målet ”En ny form av samverkan mellan offentlig sektor och civilsamhälle kring välfärdsluckor som utgår från invånarnas behov. Samverkansformen är anpassad efter lokala behov och förutsättningar samt är generaliserbar”. Projektet är inriktat på att kommun, närsjukvård och civilsamhälle ska hitta en generell samverkansstruktur för att arbeta hälsofrämjande, förebyggande och proaktivt tillsammans och lokalt anpassade samverkansstrukturer har börjat byggas. Olika teman som ofrivillig ensamhet, hemlöshet och psykisk ohälsa, barn och ungas fysiska aktivitet, har berörts under året. Projektet har fokuserat på förutsättningar för offentliga aktörer samt att identifiera behov och involvera relevanta civilsamhällesaktörer.

EU-projektet CHERRIES (Constructing Healthcare Environments through Responsible Research Innovation and Entrepreneurship Strategies) är inne på sitt tredje och sista år. Regionala projektparter är Region Örebro län och Stiftelsen Activa. I CHERRIES testas nya sektorsövergripande samarbeten för att motverka ofrivillig ensamhet hos äldre, genom ett lokalt pilotprojekt i Laxå. Det övergripande syftet med CHERRIES är dels att hitta innovativa lösningar på utmaningar kopplade till hälso- och sjukvården, dels att främja ett öppet, transparant och ansvarsfullt innovationssystem som bygger på behov och samskapande av lösningar.

Andra främjande aktiviteter som pågår är **MHFA-Första hjälpen psykisk hälsa** där ett antal nya instruktörer har utbildats i hela länet. Ett pilotprojekt med **YAM (Youth Aware of Mental health)**, ett program för

att främja ungas psykiska hälsa, har startats för att utveckla ett hållbart sätt att utbilda i YAM i årskurs åtta och ett antal utbildare har utbildats. Under 2021 har projekt **FNOFF – Främja närvaro och förebygga frånvaro** pågått för att implementera en modell för att främja närvaro och förebygga frånvaro i skolan. Ett nätverk för närvaroteam i de olika kommunerna har upprättats.

För att stötta ländelsarbetet med psykisk hälsa har tre **länsdelsamordnare** anställts. En **kommunal samordnare för suicidprevention** har anställts för att stötta kommunerna i att ta fram suicidpreventiva handlingsplaner samt för att göra en inventering av pågående arbeten i kommunerna.

Inom det förebyggande området pågår utveckling av teamet för **BPSD (beteendemässiga och psykiska symtom vid demens)** som förstärkts med en psykiatrisjuksköterska.

I Projektet **En väg in/Första kontakten psykisk ohälsa barn och unga** genomfördes under våren 2021 intervjuer med 46 personer i åldrarna 12-24 år kring deras syn på psykisk hälsa och benägenhet att söka stöd. Fyra ungdomar anställdes sedan i feriearbete under tre sommarveckor och ett samskapande designlabb upprättades. Med stöd av två tjänstedesigners tog ungdomarna fram idéer och lösningsförslag för att sänka tröskeln för att söka stöd för sitt psykiska mående. Arbetet har fått bred spridning och fungerat som inspiration för hur man kan involvera målgruppen i en utvecklingsprocess och idéer som togs fram har använts i utvecklandet av nya **mottagningar för psykisk ohälsa** för barn och unga i länet samt det nya kontaktcentret **Första kontakten psykisk ohälsa barn och unga**.

En **brukarinflytandesamordnare (BISAM)** anställdes inom psykiatrin 2021 och kontakt har nu upprättats med länets kommuner med erbjudande om stöd i att hitta strukturerade sätt att arbeta med brukarinflytande. **Dans för hälsa** riktar sig till unga med lättare psykisk hälsa och är ett utvecklingsarbete där samtliga kommuner i länet anmält sitt intresse.

Utvecklingsarbetet inom det **behandlade och rehabiliterande området** består av flera olika insatser. När det gäller **samordnad planering för personer med komplex problematik** har ett stort material samlats in genom omvärldsbevakning samt djupintervjuer med personer i behov av samordnat stöd över tid, deras närstående och de som arbetar för att samordna stödet. Materialet fungerar som en insiktsbank och ligger till grund för flera utvecklings-arbeten under 2022.

I arbetet med **Maria ungdom som länsövergripande verksamhet** har unga med skadligt bruk samt personer inom kommunala verksamheter som arbetar med dessa intervjuats. Intervjuerna pekade på ett behov av lokal kompetensförstärkning och en enklare, mer personlig kontakt med regionens verksamheter. Tre personer på Maria ungdom har anställts med fysisk placering i respektive länsdel. I uppdraget ingår att bygga upp ett tätt samarbete med både socialtjänst och skolor i länsdelen och att sörja för fortbildning inom skadligt bruk och beroende.

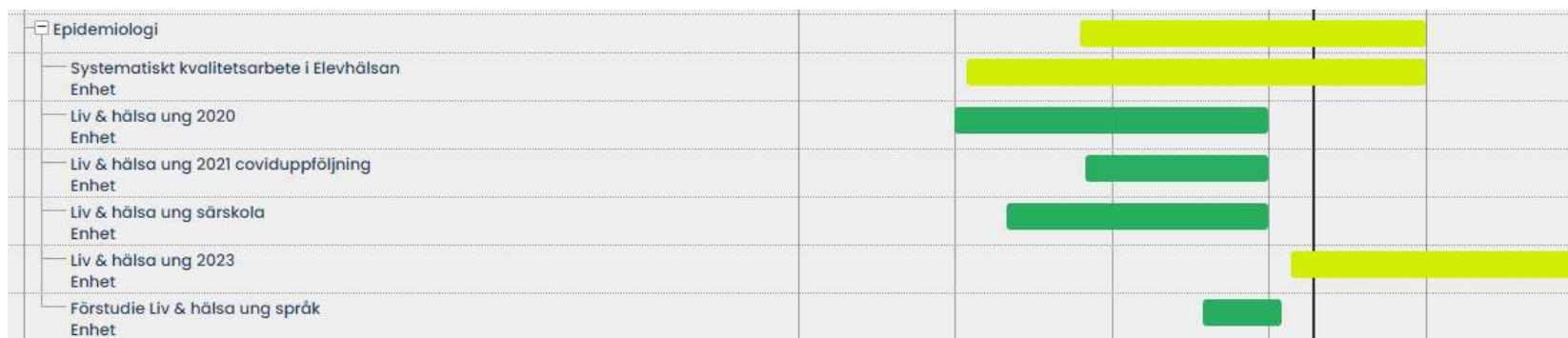
Region Örebro län har varit en pilotregion i det nationella projektet **Hälsolabb** som samarbetar med regioner, kommuner, högskolor och SKR för att utveckla och pröva styrning och ledning som stödjer omställningen till en Nära vård. Under 2021 har välfärd och folkhälsa via Hälsolabb stöttat den statliga **Samsjuklighetsutredningen** där vi har genomfört workshops med egenerfarna, politiker, medarbetare och chefer för att ge deras syn på utredningens förslag. Under arbetet identifierades en rad utvecklingsområden som en arbetsgrupp arbetat vidare med. En

processledare kommer anställas för att arbeta med utredningens förslag och organisationernas utvecklingsbehov.

Ett antal **brukarrevisor**er har utbildats under 2021 vilka har genomfört två revisioner på verksamheter inom område psykiatri.

Ett flertal aktiviteter pågår inom aktivitetsområdet **föräldraskapsstöd**. För att etablera **Föräldraskapsstödsprogram** finns nu utbildade instruktörer i ABC 3-12 och utbildning av gruppleddare pågår.

I arbetet med utveckling av familjecentraler har en **litteraturoversikt** tagits fram på uppdrag av Folkhälsomyndigheten. Det övergripande syftet med litteraturstudien är att undersöka vilken betydelse familjecentralernas arbete har för att främja god hälsa och välbefinnande hos barn (0-6år) och deras vårdnadshavare.

I arbetet med **systematisk kvalitetsutveckling av familjecentralerna** har en kartläggning av verksamheterna, en enkät gällande förutsättningar för samverkan samt en besöksenkät genomförts i samverkan med region Jönköping, Skåne och Värmland, vilket resulterat i rapporter på regional och lokal nivå.

En **kartläggning av familjecentralernas verksamhet under pågående pandemi** har också genomförts.

Seminarier och workshops har genomförts för familjecentralssamordnare samt för nya medarbetare på familjecentraler.

Arbete planeras kring **etablering av familjecentraler** i de kommuner där sådana ej finns.

På uppdrag av Folkhälsomyndigheten har Region Örebro län fått medel för att genomföra en **förstudie med syfte att ta fram en forskningsansökan för vidare studier av familjecentralernas arbete**.

I samverkan med folkhälsoteamen och ÖLBF, och med stöd av länsstyrelsen, pågår ett utvecklingsarbete med att etablera **Föräldraskap i Sverige (FöS)**, ett samhällsorienterat grupprogram för nyanlända och asylsökande föräldrar med barn 0-18 år. Alla kommuner har under hösten 2021 erbjudit FöS.

Språkutveckling och integration, en kartläggning pågår om och hur barns språkutveckling kan vara en del i arbetet med integration vid familjecentralerna i länet.

På uppdrag av KC/RD har Strategisk arbetsgrupp för föräldraskapsstödsutveckling startat processen för att ta fram en regional strategi för länets föräldraskapsstödsarbete samt översyn av befintlig överenskommelse gällande samverkan mellan kommun och region vid länets familjecentraler.

Jämställt föräldraskap – Inom ramen för arbetet med jämställt föräldraskap och jämlikt föräldraskapsstöd pågår implementering av materialet En förälder blir till

FN:s konvention för barnets rättigheter blev lag den 1 januari 2020. Ett förslag till **barnrättsstrategi för förvaltningen Regional utveckling** är under framtagande för beslut i ledningsgruppen innan sommaren 2022.

För att stärka barns och ungas levnadsvanor genomförs **rörelsegrupper i hela länet för barn med obesitas och stöd till deras föräldrar**. Utvärdering av insatserna pågår.

Region Örebro län deltar i länets **Rörelsenätverk** vars syfte är att bidra till ökad fysisk aktivitet och bättre hälsa, minskade sjukvårdskostnader och bättre och rikare livskvalitet för länets befolkning.

För att kunna följa folkhälsoutvecklingen i Örebro län pågår **kontinuerligt epidemiologiskt arbete** med skolundersökningen Liv & hälsa ung samt ELSA (elevhälsosamtal sammanställt och analyserat). En viktig del är att stödja det systematiska kvalitetsarbetet inom elevhälsan för att utveckla lokala analyser och insatser.

Under våren 2021 genomfördes en kortare version av Liv & hälsa ung för att fånga upp effekterna bland barn och unga av pågående pandemi. För första gången har en särskild pilotundersökning riktad till särskolan genomförts under våren 2021 i två av länets kommuner. Dessutom har en förstudie för elever med annat modersmål än svenska också genomförts.

Ambitionen är att dessa ska ligga till grund för utformning av kommande Liv & hälsa ung-undersökningar. Arbetet med Liv & hälsa ung 2023 har inletts.

Utvärdering av **familjesamverkansteam norra Örebro län** genomfördes under 2021 och en rapport lämnades.

Fler aktiviteter som berör insatsområdet Förstärka insatserna för måluppfyllelse i skolan finns också under God och nära vård, Psykisk hälsa, Tillgängliga insatser med kvalitet för sårbara grupper, Förstärka insatserna för Inkluderande arbetsliv/Ekonomisk trygghet samt Sårbara barn och ungas rättigheter.

Insatsområde ”Tillgängliga insatser med kvalitet för sårbara grupper” – aktivitetsområden och aktiviteter

Utvecklingsarbetet inom insatsområdet har påverkats av pandemin och flera aktiviteter som planerats har pausats. Detta gäller bl a

- **våld i nära relation inom äldreområdet**
- **kartläggning av stödbehov för användning av IBIC inom vård och omsorg**
- **delaktighet äldre**
- **samverkan mellan socialtjänst och civilsamhälle**
- **samverkan mellan socialtjänst och övriga kommunala förvaltningar**

Planerad **GAP-analys av beroendevård** har inte kunnat genomföras pga att det underlagsmaterial som ska användas inte publicerats än.

För att stimulera **implementering av kunskapsbaserade insatser och metoder i kommunerna** pågår ett flertal aktiviteter. Presentation av **kunskapsbaserade tidiga insatser inom missbruksvård och ekonomiskt bistånd** har genomförts. Region Örebro län har tillsammans med Stockholms stad och Göteborgsregionens kommunalförbund tagit fram tre rapporter om **effektiva tidiga insatser inom socialtjänsten** som presenterats under våren 2021. Under våren 2022 publiceras projektets andra del, en systematisk kunskapsöversikt över tidiga insatser inom områdena ekonomiskt bistånd och missbruk och vilka insatser som ger önskvärd effekt.

Ett pilotprojekt pågår också kring det praktiska arbetet med tidiga insatser i ett antal kommuner där representant för Valfärd och folkhälsa i Region Örebro län sitter med i arbetsgruppen.

Utbildningar pågår fortlöpande för olika delar av socialtjänsten, t ex grund- och fördjupande utbildning i **BBIC, barnens bästa i centrum**, samt **MI, motiverande samtal**. Arbetet pågår med att ta fram en **länsgemensam barnsamtalsutbildning. Egengranskning av socialtjänstens barnavårdsakter** genomförs av flera kommuner i länet för att öka barns delaktighet.

Angående arbete med att **utveckla digitalisering inom socialtjänsten**, se insatsområde God och nära vård.

Insatsområde ”Förstärka insatserna för Inkluderande arbetsliv/Ekonomisk trygghet” – aktivitetsområden och aktiviteter

Att arbeta med att **öka den ekonomiska tryggheten och främja ett inkluderande arbetsliv** är viktigt för att minska sociala skillnader och för att öka den jämlika hälsan. Grupper som av olika skäl står utanför arbetsmarknaden behöver stöd till egen försörjning. Ett **utvecklingsarbete** har påbörjats tillsammans med bl a länets Finsamförbund, Stiftelsen Activa och område Utbildning och arbetsmarknad inom regional utveckling.

Projekt förbättrade möjligheter till egen försörjning som syftar till att förbättra samverkan mellan försörjningsstödsverksamhet och AME, kommunernas arbetsmarknadsenheter och insatserna för personer med försörjningsstöd pågår med fyra av länets kommuner sedan oktober 2021. Projektet leds av Stiftelsen Activa. En del i projektet är att göra

systematisk uppföljning av sin egen verksamhet. Detta är i sin tur en del av den evidensbaserade praktiken inom socialtjänsten.

Under 2022 planeras flera aktiviteter:

- från daglig verksamhet till egen försörjning,
- implementera metod för att utreda arbetshinder

En **förstudie om Barnfattigdom i Örebro län** påbörjades våren 2021 och slutförs under våren 2022. Syftet är att i samverkan mellan Region Örebro län, länets kommuner samt civila samhället ta fram en mer detaljerad bild av barnfattigdomen i Örebro län. Ambitionen är att skapa gemensam kunskap och en handlingsplan för fortsatta lokala främjande, förebyggande och kompenserande insatser utifrån förutsättningar och behov.

Insatsområde ”Förstärka insatserna för äldre med livskvalitet”

Runt om i Örebro län pågår många olika aktiviteter för att **främja äldres hälsa** som genomförs både av kommuner, föreningsliv och folkbildning. Inga länsgemensamma aktivitetsområden är i nuläget planerade förutom de aktiviteter som finns omnämnda under insatsområdet Psykisk hälsa och God och nära vård.

Insatsområde ”Sårbara barn och ungas rättigheter” – aktivitetsområden och aktiviteter

	2019	2020	2021	2022	2023
Social välfärd				Idag	
Länsgemensam familjehemsutbildning Enhet					
barns delaktighet och socialtjänstens insatser Enhet					
Våld i ungas nära relationer Enhet					

Familjehemsutbildningarna har legat nere pga pandemin. En länsgemensam **barnsamtalsutbildning** har tagits fram och testats på studenter som genomför verksamhetsförlagd utbildning. Inbjudan till de första omgångarna av utbildningen har gått ut. Sju av kommunerna har gjort en andra omgång av egen granskning av barnavårdsakter med högt engagemang. Inom insatsområdet pågår ett forskningsprojekt kring barns delaktighet och insatsernas utfall inom den sociala barnvården som omfattar journalgranskning samt intervjuer med barn och föräldrar.

Projektet slutförs under 2022.

Kartläggning av metoder och verksamheter för att identifiera **unga våldsutövare** och ge dem stöd att ändra sitt beteende har gjorts, i litteratur och genom intervjuer med praktiker inom verksamheter som kommer i kontakt med ungdomar - socialtjänst, elevhälsa, Maria ungdom, BUP m fl. Förankring inom socialtjänst pågår.

Insatsområde ”Kompetensförsörjning” – aktivitetsområden och aktiviteter

Utredning kring kompetensbehov för baspersonal inom vård och omsorg pågår. I utredningsuppdraget ingår också att kartlägga vilken eller vilka utbildningsanordnare som bäst kan tillgodose behoven.